

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Porozumění historickému textu – Benešův dekret
Anotace	Pracovní list k procvičení práce s historickým textem, k seznámení s Benešovými dekrety a rozšíření znalostí z období ČSR po 2. světové válce.
Autor	Mgr. Renata Kulíšková
Jazyk	Český jazyk
Očekávaný výstup	Žák se seznámí s tematikou Benešových dekretů.
Třída	9.

Benešovy dekrety

1, Zopakujte si základní historické údaje z období ČSR za 2. světové války. Údaje správně přiřadte:

Protektorát Čechy a Morava
Edvard Beneš
Emil Hácha
Mnichovská dohoda
Reinhard Hendrich
Jan Kubiš
Josef Hlinka
ÚVOD
Jan Opletal

prezident za okupace
zabitý student 28.10.1939
říšský protektor
15.3.1939
29.9.1938
prezident před a po okupaci
odbojová organizace
zakladatel slovenské fašistické strany
parašutista, atentát na protektora

2, Přečtěte si výňatek z tzv. Benešova dekretu (zákony vydávané v ČSR po válce).

Dekret presidenta republiky ze dne 19. května 1945

o neplatnosti některých majetkově –právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců, kolaborantů a některých organizací a ústavů (výňatek)

K návrhu vlády ustanovuji:

§1.

(1) Jakékoliv majetkové převody a jakákoliv majetkově-právní jednání, ať se týkají majetku movitého či nemovitého, veřejného či soukromého, jsou neplatná, pokud byla uzavřena po 29. září 1938 pod tlakem okupace nebo národní, rasové nebo politické persekuce.

(2) Způsob uplatnění nároků, plynoucích z ustavení odstavce 1, budiž upraven zvláštním dekretem prezidenta republiky, pokud se tak nestalo již tímto dekretem.

§2.

(1) Majetek osob státně nespolehlivých na území Československé republiky dává se pod národní správu podle dalších ustanovení tohoto dekretu.

(2) Za majetek osob státně nespolehlivých se považuje též majetek těmito osobami převedený po 29. září 1938, leč by nabyvatel nebyl věděl o tom, že jde o takový majetek.

§4.

Za osoby státně nespolehlivé jest považovat:

- a) osoby národnosti německé nebo maďarské,
- b) osoby, které vyvíjely činnost, směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svést hleděly a záměrně podporovaly jakýmkoliv způsobem německé a maďarské okupanty. Za takové osoby jest na příklad považovati členy Vlajky, rodobraný, úderných oddílů Hlinkovy gardy, vedoucích funkcionáře Spolku pro spolupráci s Němci,

České ligy proti bolševismu, Kuratoria pro výchovu mládeže, Hlinkovy slovenské ľudové strany, Hlinkovy gardy, Hlinkovy mládeže, Národní odborové ústředny zaměstnanecké, Svazu zemědělství a lesnictví, Německo-slovenské společnosti a jiných fašistických organizací podobné povahy.

§6.

Za osoby národnosti německé nebo maďarské jest považovati osoby, které při kterémkoliv sčítání lidu od roku 1929 se přihlásili k německé nebo maďarské národnosti nebo se staly členy národních skupin nebo útvarů nebo politických stran, sdružujících osoby německé nebo maďarské národnosti.

3, Odpovězte celými větami na zadané otázky:

A, Co znamená tento znak § ?

B, Které majetkové převody jsou neplatné?

C, Kdo má spravovat majetek osob státně nespolehlivých?

D, Kdo jsou osoby státně nespolehlivé (zkráceně)?

E, Komu je přisuzována národnost německá nebo maďarská?

4, Za pomoci internetu zjistěte, čím se zabývaly podtržené organizace v §4 odstavce b).

Řešení

1,
Protektorát Čechy a Morava
Edvard Beneš
Emil Hácha
Mnichovská dohoda
Reinhard Hendrich
Jan Kubiš
Andrej Hlinka
ÚVOD
Jan Opletal

15.3. 1939
prezident před a po okupaci
prezident za okupace
29.9. 1938
říšský protektor
parašutista, atentát na protektora
zakladatel slovenské fašistické strany
odbojová organizace
zabitý student 28.10.1939

3,
A, Znak § znamená paragraf.
B, Neplatné jsou majetkové převody, které byly uzavřeny po 29.9.1938.
C, Majetek osob státně nespolehlivých má spravovat národní správa.
D, Osobami státně nespolehlivými jsou lidé národnosti německé, maďarské, vyvíjející činnost proti Československé republice a členové německých a fašistických organizací.
E, Národnost německá a maďarská je přisuzována osobám, které se po roce 1929 přihlásily k německé nebo maďarské národnosti, nebo byly členy spolků hlásících se k této národnosti.

4,
Spolek pro spolupráci s Němci byl kolaborantský spolek Čechů.
Liga proti bolševismu byla protektorátní organizace, která prováděla protisovětskou propagandu.
Kuratorium pro výchovu mládeže byla organizace zaměřená na rozvoj sportovních aktivit mladých. Pravým smyslem byla převýchova českého obyvatelstva podle cílů nacismu.
Hlinkova slovenská ľudová strana propagovala fašismus na Slovensku.

Zdroje:

Neznámý autor. [cit. 2011-04-10]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: < http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Edvard_Bene%C5%A1.jpg >

ČAPKA, FRANTIŠEK. *Sborník dokumentů ke studiu nejnovějších českých dějin*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002. s.23 – 24.